

Úti beszámoló a 2014. október 4-i Szécsény, Hollókő külön buszos útról

Egy kicsit felhős szombatra ébredtünk, ám ahogy közeledtünk a Cserhát hegyei felé, elő-előbújt a nap. 34 utastársunk bizakodva szállt ki a buszból Szécsényben. A városka, amely leginkább II. Rákóczi Ferenc 1705-ös országgyűléséről ismert, már az őskorban is lakott volt, egyike az Ipoly-völgy legrégebbi településeinek. A ferences templom előtt találkoztunk a templom jó ismerőjével, Ocsovai Jánossal. A város legrégebbi és országosan ismert műemléke az 1332-ben épült nagyméretű ferences templom, melynek szentélye még őrzi a gótikus stílusjegyeket. Talán legszebb része a sekrestye, amelynek gótikus csillagboltozatát egyetlen nyolcszögű, figurális fejezetű pillér tartja. A templom mellé 1694-ban kolostort építettek kerengővel és zárt díszudvarral. A templomból jutottunk fel a kolostor gótikus boltozatú szobájába, ahol a hagyomány szerint II. Rákóczi Ferenc is megszállt.

A vezetés után gyalogosan indultunk útnak, hogy megismerkedjünk a városka látnivalóival. Végigmentünk a Rákóczi úton, ahol szép Rákóczi emlékművet láthattunk, idézve a nagy fejedelem emlékét. Megnéztük a régi Velics-házat, itt lakott anno Velics Antal híres történetíró és e házban született Haynald Lajos későbbi kalocsai érsek. Megcsodáltuk a híres Haynald-kaput, amely a kert bejáratát díszítette. Az érsek nagy lokálpatrióta volt, érsekként sem feledkezett meg szülővárosáról, a XIX. században hármass intézményt, leányiskolát, árvaházat és kórházat alapított Szécsényben, emlékét ma is nagy tisztelettel őrzi.

A Szentháromság téren található a Szentháromság szobor, melyet a pestisjárvány megszűnésének emlékére állítottak a XVIII. században, és a Szentháromság Patika, amely Nógrád megye legrégebbi, mai is működő gyógyszertára, szintén a XVIII. századból. Befordultunk a Keleti bástyánál és a várfalak mentén eljutottunk a kastély előtti parkig. Itt áll a XI. Ince pápa téren a régi evangélikus templom és a pápa emlékköve (az ő kezdeményezésére szerveződött meg az az összeurópai keresztény sereg, amely 1686-ban visszafoglalta a törököktől Budát, majd felszabadította az egész országot a török uralom alól).

Innen a Kubinyi Ferenc Múzeumba mentünk, ahol nagyon szép, lényegre törő vezetést kaptunk, de még előtte a parkból levezető lépcsőkön lementünk a Várkertbe, ahonnan feltekintve impozáns látványt nyújtott az Ipoly folyó egykori platóján emelkedő barokk kastély. A Várkert szépen gondozott tájvédelmi területen fekszik, kavicsos ösvényeken lehet sétálni, a tavakon és vízelvezető csatornákon kis fahidak ívelnek át.

A múzeum a barokk Forgách-kastélyban kapott helyet. Az előtte itt állt vár a Kacsics nemzetségé volt, pontos építési ideje nem ismert, 1461-ben már említik, a török időkben indult pusztulásnak. A várból, amelynek területe régen magába foglalta a ferences templomot és a kolostort is, ma csak két bástya és egy várfal szakasz maradt meg, köveit beépítették a mai kastélyba. A látogatás során megismerkedtünk Nógrád megye őskori történelmével, kőkorszaki és bronzkori leleteivel. Szép maketten láthattuk, milyen volt a szécsényi vár a középkorban. Külön kiállítás mutatja be a Nógrád megyei nemesség csatlakozását Rákóczi hadaihoz, az 1705-os országgyűlést és a sorsdöntő 1711-es romhányi ütközetet. A kastély egyik ablakából kitekintve láthattuk a „borjúpást” rétet, ahol az országgyűlést tartották. Szép, eklektikus bútorokkal berendezett enteriőr idézte fel a XIX. század végi női lakosztályt, olvasószobát, hálószobát

Megköszöntük a szép vezetést, és az evangélikus templom és a kézművesház mellett eljutottunk a középkori vártemplom romjaihoz, mellette pedig felmáztunk az egyik bástyára és végigsétáltunk a gyilkjárón. Így jutottunk vissza a főutcára.

A látnivalók sorában következett az 1905-ben épült városháza, amelynek homlokzatára helyezték el azt a XVIII. századi barokk kőcímet, amely eredetileg a régi, lebontott városháza homlokzatát díszítette. Itt helyszűke miatt két csoportra kellett osztanunk a társaságot: az egyik csoport felmászott az 1833-ban épült Tűztoronyba, a másik fele a szemben lévő Frédi cukrászdában pihent, majd a két társaság helyet cserélt. A Tűztorony érdekessége, hogy falsíkja szemmel láthatóan eltér a

függőlegestől, így nemcsak Pisa, de Szécsény is büszkélkedhet ferde toronnyal. Szűk csigalépcsőn jutottunk fel a legfelső szintre, de megérte, mert gyönyörű kilátás tárult a szemünk elé, elláttunk egészen Hollókőig. A torony aljában megkondíthattuk azt a régi harangot, amellyel egykor a tüzet jelezték.

Sajnos a felhők elkezdtek gyülekezni, igyekeztünk hát a buszunkhoz, hogy hamarabb odaérjünk Hollókőre, mint az eső. Hollókő a palóc táj legszebb gyöngyszeme, 1987 óta a világörökség része. Itt a buszból kiszállva végigsétáltunk az ófalu főutcáján, megcsodáltuk a jellegzetes palóc házakat, amelyeket a régi hadas hagyományoknak megfelelően osztatlan szalagtelkekre építettek. A nagycsaládok együtt laktak a telken. A házak alatt pincék egyenlítik ki a hegyoldal szintjeit, a házak az utca és az udvar felől oszlopos tornáccal, ún. hambutussal vannak övezve. A házhoz épült a kamra, az udvarban pedig a disznó ólat (hidast) és a fészereket helyezték el.

Tovább sétálva eljutottunk a kedves kis templomhoz, amely mára a falu emblémájává vált. A középkori templom a török időkben elpusztult, a mai tapasztott-meszelt falu, fatornyos is templom a XIX. században épült. Értékes kincse egy XVII. századi Pieta, amely felvidéki népi fafaragás. Egy kedves hollókői néni fogadott minket, érdekesen mesélt a falu mindennapi életéről, összefutott a nyál a szánkban, amikor rátért a hagyományos helybéli ételekre, süteményekre. Tovább folytatván utunkat eljutottunk az ófalu szélső házaihoz, ahonnan szépen felláttunk a várra. A vár a Kacsics nemzetség birtokán épült a XIII. században, a tatárjárás után, IV. Béla parancsára. Ide sajnos nem tudtunk bemenni, mert egész Hollókőn, így a várban is nagy felújítások folynak, erre egy jövő évi program keretében fogunk sort keríteni.

Visszafelé indultunk hát és eljutottunk a Babamúzeumig. A palócok a mai napig őrzik színes, gazdagon díszített népviseletüket. Az utcán több idős asszonyt is megcsodáltunk szép öltözéke és fejfedője miatt. Itt a Babamúzeumban megtekintettük a több száz népviseletbe öltöztetett babából álló gyűjteményt és következett utunk utolsó állomása, a Postamúzeum. A házban működött régen a hollókői postahivatal és telefonközpont. A most itt dolgozó hölgy aktív korában szintén itt dolgozott, az akkor még működő postahivatalban, nagy lelkesedéssel és szakértelemmel vezetett minket körbe, külön élményt jelentett, ahogyan a régi kézi kapcsolós telefonközpont működését bemutatta.

A postamúzeumtól búcsút véve szabad program keretében bementünk még egy-két házba (fazekas, tájház), ismét megcsodáltuk a gyönyörű tornácos házakat és a szépen rendben tartott kerteket, majd buszra szálltunk és elindultunk hazafelé. A mai napon sok élményt adott a táj történelmével, az itt élő emberek hagyományaival való találkozás és az őszi táj szépsége. Az út megvalósításához Budapest VI. ker. Terézvárosi Önkormányzat adott támogatást, amelyet tagságunk nevében ezúton is köszönünk.

Mógor Gabriella
túravezető